

v příslušné praxi, podle norem platných pro učitelstvo státních odborných škol do postupu i pense.

§ 7.

Pokud by ministerstvo školství a národní osvěty převzalo potřebné síly kancelářské a služební personál na dívčích odborných školách nyní postátněných, započtou se jim dřívější služební léta do služby, postupu i pense, podle platných norem pro příslušnou kategorii státních zaměstnanců.

§ 8.

Postup a způsob převzetí dosavadních dívčích odborných škol státem určen bude ministerstvem školství a národní osvěty.

§ 9.

Zákon tento nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

§ 10.

Provedením jeho pověřuje se ministr školství a národní osvěty a ministr financí.

T. G. Masaryk v. r.

Dr. Beneš v. r.

A. Novák v. r.

Staněk v. r.,
za ministra Dra Šrobára.

76.

Zákon ze dne 17. února 1922

o vojenských požitcích zaopatřovacích.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

ODDÍL I.

Nároky gážistů a čekatelů.

§ 1.

Vojenské zaopatřovací požitky gážistů, zařazených v hodnostních třídách, čekatelů a gážistů mimo hodnostní třídy (poddůstojníků z povolání) jsou:

1. výslužné a
2. zaopatření invalidovní.

Výslužné:

A. Gážisté a čekatelé z povolání (§§ 2—15).

§ 2.

Gážisté (čekatelé) z povolání nabývají nároku na přeložení do trvalé výslužby:

- a) dovrší-li 60. rok svého věku, nebo
- b) stali-li se trvale neschopnými vojenského povolání a mají-li aspoň 10 služebních let započitatelných.

§ 3.

Gážistům (čekatelům), majícím méně než 10 služebních let započitatelných, přísluší nárok na trvalé výslužné pouze tehdy, když pozbyli způsobilosti k vojenskému povolání:

a) trvalou poruchou (poškozením) zdraví, kterou utrpěli bez vlastní úmyslné viny ve službě válečné, nebo

b) trvalou poruchou (poškozením) zdraví, kterou utrpěli bez vlastní úmyslné viny při vykonávání vojenské služby, v souvislosti s ní, zvláštností vojenského povolání, epidemickými nemocemi, rádicemi ve služebním místě (stálém nebo přechodném), nebo

c) choromyslností, oslepnutím na obě oči, zeslábnutím zraku, takže mohou rozeznávat pouze velké předměty z nejbližší vzdálenosti nebo rozlišovat světlo ode tmy, kromě toho úplnou ztrátou sluchu nebo řeči, ochrnutím, takže nemohou tělem vládnouti, nebo jinou těžkou poruchou zdraví stejného stupně.

§ 4.

Gážista (čekatel), jenž se stal z důvodů zdravotních trvale neschopným vojenského povolání, má méně než 10 služebních let započitatelných a nemá podle § 3 tohoto zákona nároku na trvalé výslužné, dostane odbytné. Odbytné činí až do pěti služebních let započitatelných jednoroční služné, při více než pěti služebních letech započitatelných dvouleté služné, kterého gážista (čekatel) naposledy požíval.

§ 5.

Podmínky ustanovení §§ 2 b, 3 a 4 nutno zjistiti superarbitračním řízením.

Vojenské osoby — vyjímajíc justiční důstojníky jako soudce — mohou býti dány do výslužby (mohou obdržeti odbytné podle § 4) bez superarbitračního řízení a bez vlastní žádosti:

1. dovršily-li 55. rok svého věku, nebo
2. mají-li 40 služebních let započitatelných a z toho aspoň 30 let skutečných, nebo
3. není-li ze služebních důvodů možno ponechat je v činné službě. Kdy se tak státi může a jakým způsobem dlužno při tom postupovati, o tom bude vydán zvláštní zákon.

§ 6.

Výslužné vyměřuje se podle služební doby započitatelné a podle pensijní základny. Tato základna rovná se poslednímu služnému, k němuž se připočítá:

- a) u gázistů od XI. až do V. hodnostní třídy (tyto počítaje), čekatelů a gázistů mimo hodnostní třídy 50% pro Prahu příslušného místního přídatku,
- b) u gázistů IV. a vyšší hodnostní třídy částka 3000 Kč,
- c) u gázistů mimo hodnostní třídy přídatek podle § 9 zákona ze dne 19. března 1920, čís. 195 Sb. z. a n.

Až do 10 služebních let započitatelných přísluší 40% a za každý další započitatelný rok 2·4% pensijní základny. Výslužné nesmí převyšovati pensijní základny.

Osobám, daným na odpočinek dnem, kterého jim měly býti přiznány požitky vyššího platového stupně, bude vyměřeno výslužné podle tohoto stupně.

Při zjištění služební doby počítá se zlomek posledního roku, přesahující 6 měsíců, za celý rok.

§ 7.

Vojenským osobám, které se staly neschopnými vojenské služby oslepnutím na obě oči, zeslábnutím zraku, takže mohou rozeznávat pouze velké předměty z nejbližší vzdálenosti nebo rozlišovati světlo ode tmy, pak ochrnutím, takže tělem nevládnou, nebo jinou těžkou poruchou zdraví stejného stupně, bude připočteno, stala-li se tato poškození bez jejich úmyslné viny při vykonávání služby, při výměře výslužného deset služebních let.

Totéž platí, stanou-li se vojenské osoby neschopnými vojenské služby následkem úrazu, utrpeného v míru bez jejich úmyslné viny při vykonávání vojenské služby a v bezprostřední souvislosti s touto službou. Podmínkou v tomto případě jest, že neschopnost vojenské služby nastala během jednoho roku po úrazu.

Osobám, které se staly v jiných případech neschopnými vojenské služby pro těžkou poruchu zdraví, které však úmyslně nezavinily, nejsou-li vůbec výdělků schopny, může býti při výměře výslužného a v dohodě s ministerstvem financí připočteno až deset služebních let.

Ve výjimečných případech, hodných zvláštního zření, může vojenská správa v dohodě s ministerstvem financí výslužné nad to ještě přiměřeně zvýšiti.

Celkové výslužné nesmí však převyšovati pensijní základny (§ 6).

Podmínkou pro zvýšení výslužného jest:

- a) aby neschopnost vojenské služby nastala do pěti let po události, odůvodňující zvýšení výslužného,
- b) aby žádost byla předložena do jednoho roku po zjištění neschopnosti vojenské služby.

Ministerstvo národní obrany může kdykoliv prozkoumati předpoklady pro zvýšení výslužného a podle výsledku zastaviti výplatu částky, o kterou bylo výslužné zvýšeno.

§ 8.

Výslužné gázisty, zařazeného do hodnostních tříd, nesmí býti vyměřeno částkou nižší než 1800 Kč, u čekatele nižší než 1600 Kč a u gázisty mimo hodnostní třídy nižší než 1400 Kč ročně.

§ 9.

Vojenským osobám ve výslužbě, které byly po přeložení do výslužby povolány do činné služby vojenské a tuto službu skutečně konaly, vyměří se výslužné znovu po opětném přeložení do výslužby podle celkové započitatelné služební doby.

Výslužné nutno znovu vyměřiti též gázistovi (čekateli) ve výslužbě, povolanému do činné služby vojenské, při postoupení do vyšší hodnostní třídy nebo do vyššího platového stupně.

Pensijní základnu pro novou výměru tvoří:

- a) u gázistů s plnými aktivními požitky (doplňk k výslužnému) služné jejich platového stupně, k němuž se připočítá podle § 6 50% místního přídatku, přídatek podle § 9 zákona ze dne 19. března 1920, č. 195 Sb. z. a n., nebo částka 3000 Kč.

- b) u gázistů, kteří požívají remunerace, požitky, které byly základem předcházející výměry výslužného.

§ 10.

Vojenské osoby z povolání v činné službě, které

a) byly v důsledku řízení před disciplinárním výborem zbaveny vojenské hodnosti, nebo

b) pozbyly vojenské hodnosti podle soudního rozsudku,

pozbývají nároku na zaopatřovací požitky podle tohoto zákona.

Ministr národní obrany může v dohodě s ministrem financí těmto osobám, jsou-li nemajetny, přiřknouti příspěvek na výživu až do 50% zákonitých požitků, které by jim při přeložení do výslužby přináležely.

Osobám, které setrvávají dále v činné službě vojenské, může býti tento příspěvek přiznán teprve po vystoupení z činné služby.

Ministerstvo národní obrany může kdykoliv prozkoumati předpoklady pro mimořádné přiznání příspěvku na výživu a podle výsledku výplatu tohoto požitku přechodně nebo trvale zastaviti.

§ 11.

Vojenským osobám, které vstupují do výslužby a mají nárok na trvalé výslužné, může býti povoleno odbytné ve výši dvouletého posledně požívaného služného, zřeknou-li se pravoplatné nároku na zaopatřovací požitky, vyplývající z dosavadní vojenské služby, a to pro sebe, a jsou-li ženati, i pro svou rodinu, a předloží-li písemný souhlas manželčin.

Bylo-li s pensijní výplatou již započato, hradí se vyplacené částky z odbytného.

§ 12.

Gážisté (čekatelé) ve výslužbě, vstoupivší do civilní státní (jí rovné) služby — vyjímajíc službu za denní nebo týdenní plat — pozbývají nároku na vojenské výslužné 1. dnem toho měsíce, ve kterém se počíná nárok na plat z nové služby. Přídavek za zranění, mají-li jaký, vyplácí se jim dále.

Nepřevyšují-li veškeré s novým místem služebním spojené příjmy (cenu naturálních požitků v to počítajíc), aspoň o $\frac{1}{3}$ vojenské výslužné, přísluší příplatek vojenský ve výši rozdílu mezi výše zmíněnými příjmy a výslužným, zvýšeným o $\frac{1}{3}$ na účet vojenské správy. Tento příplatek nesmí býti vyšší posledně požívaného vojenského výslužného a vyplácí se tak dlouho, dokud výše zmíněné příjmy nepřevyšují aspoň o $\frac{1}{3}$ toto výslužné.

§ 13.

Při vystoupení z civilních státních (jim rovných) služeb bez nároku na trvalé civilní zaopatření, nabudou osoby v předcházejícím paragrafu označené zase nároku na vojenské zaopatřovací požitky, které měly před vstupem do civilní služby, ovšem pokud nevypršela lhůta, na kterou byly tyto požitky přiznány (§ 19).

Je-li při odchodu z civilní státní (jí rovné) služby přiznané civilní výslužné menší než-li původně vyměřené vojenské výslužné, přísluší rozdíl mezi oběma požitky na účet vojenské správy.

§ 14.

Vojenské osoby ve výslužbě, které rozsudkem trestního soudu pozbyly svého postavení v civilní státní (jí rovné) službě, nemohou už nabýti nároku na zaopatřovací požitky vojenské.

§ 15.

Gážisté (čekatelé) z povolání, konající službu činnou do výslužného započitatelnou — vyjímajíc službu za remuneraci (§ 9b) — platí příspěvek na výslužné.

Tento příspěvek činí 8% pensijní základny (§ 6) a sráží se gážistům (čekatelům) předem v měsíčních částkách.

Osoby, které dosáhly nároku na plné výslužné, platí příspěvek pouze ze zvýšení pensijní základny.

Příspěvek na výslužné neplatí se po dobu mobilisace, dovolené s čekáním, nebo dovolené bez požitků, jakož i po dobu mimořádných poměrů (§§ 17 a 18 zákona ze dne 19. března 1920, č. 195 Sb. z. a n.).

B. Gážisté (čekatelé) v záloze (§§ 16—25).

§ 16.

Gážisté a čekatelé v záloze, povolání přechodně do činné služby, mají nárok na výslužné:

1. utrpěli-li poruchu (poškození) zdraví bez vlastní úmyslné viny v činné službě, za okolností označených v § 3,

2. a pozbyli-li nejméně 20% způsobilosti k přiměřenému občanskému povolání, a to buď trvale nebo dočasně.

§ 17.

Výslužné činí

při 20—49%ní ztrátě způsobilosti k občanskému povolání 50%,

při 50—74%ní ztrátě způsobilosti k občanskému povolání 75%,

při 75—100%ní ztrátě způsobilosti k občanskému povolání 100%

výslužného podle § 6, po případě podle nejnížší výměry výslužného podle § 8.

Výslužné přiznává se podle trvalé nebo dočasné újmy na způsobilosti k občanskému povolání buď trvale nebo dočasně.

Ustanovení § 7 platí obdobně i pro gážisty a čekatele v záloze.

§ 18.

Výslužné, přiznané trvale, může býti zvýšeno na žádost poživatelovu, když se novým superarbitračním řízením prokáže, že jeho původní nezpůsobilost k občanskému povolání bez jeho viny vzrostla zhoršením poruchy (poškození) zdraví, která byla základem jeho nároku na výslužné. Zvýšení výslužného může býti požadováno nejdéle v době deseti let od přiznání prvotního výslužného.

§ 19.

Gážistům a čekatelům s dočasnou újmou na způsobilosti k občanskému povolání může býti výslužné vyměřeno nejvýše na jeden rok.

Před vypršením této lhůty nutno provést nové superarbitrační řízení.

Podle výsledku tohoto řízení bude výslužné přiznané dočasně buď zastaveno — nesplňuje-li již superarbitrovaná osoba podmínky zákona — nebo znovu vyměřeno a nejdéle na další dvě léta přiznáno.

V tomto případě nutno provést včas nové superarbitrační řízení a výslužné obdobně buď zastaviti, nebo nejdéle na další dvě léta prodloužiti, po případě znovu vyměřiti.

Prokáže-li se následujícím superarbitračním řízením, že superarbitrovaný nepozbyl nároku na výslužné, vyměří a přizná se mu toto trvale.

§ 20.

Gážistům (čekatelům), kteří jsou zároveň v civilních státních (jim rovných) službách, vyhovují podmínkám § 16:2 a jsou zároveň neschopni civilní služby, vyměří se výslužné

podle zákona jim příznivějšího, t.j. buď podle tohoto zákona podle vojenské služební doby a vojenských započitatelných požitků (§ 6), nebo podle zákona civilního.

Výslužné vyměřené podle započitatelné vojenské služby (beze zření na civilní službu) a vojenských požitků hradí správa vojenská, vznikne-li nějaký přebytek, hradí jej správa civilní.

§ 21.

Gážisté a čekatelé vojenské služby neschopní, kteří nepozbyli způsobilosti k civilní službě státní, nebo službě jí rovné, nebo ačkoliv jejich nezpůsobilost k této civilní službě byla patřičně prokázána, přece ji dále vykonávají, nemají nároku na vojenské započítovací požitky — vyjímajíc přídavek za zranění — a nenabudou ho ani tehdy, když budou později v civilním zaměstnání dáni do výslužby.

Gážistovi (čekateli), jenž byl nucen do tří let po posledním vystoupení z činné služby vojenské opustiti civilní státní (jí rovnou) službu, zachovává se nárok na vojenské výslužné, je-li toto vyšší civilního výslužného.

§ 22.

Státním zaměstnancům (jim na roveň postaveným) na odpočinku, kteří mají hodnot gážisty (čekatele) v záloze a byli přechodně povoláni do činné služby — vyjímajíc cvičení ve zbraní (cvičení služební) a službu na zkoušku — přísluší po odchodu z činné služby přídavek k výslužnému na účet vojenské správy. Tento přídavek činí 2-4% vojenské pensijní základny (§ 6) za každý služební rok nepřevyšující počet služebních let, předepsaných pro nárok na plné výslužné. Zjištění nezpůsobilosti ke službě vojenské nebo civilní se v tomto případě nevyžaduje.

§ 23.

Nárok na výslužné jest zjistiti superarbitračním řízením a uplatniti nejdéle do pěti let po vystoupení z poslední činné služby vojenské, po případě u osob, kterým byl nárok na výslužné podle opětného superarbitračního řízení odepřen, do tří let ode dne, v kterém byl gážista (čekatel) naposledy představen superarbitrační komisi.

§ 24.

Nároku na výslužné nemá gážista (čekatel), jehož roční příjem převyšuje 8.000 Kč. Je-li však vyšší jeho příjem menší než součet

8.000 Kč a výslužného (§ 17), které by gážístovi (čekateli) jinak příslušelo, jest mu přiznati důchod v částce, doplňující tento součet.

Do příjmu se započítává příjem všech osob, k jejichž výživě gážísta (čekatel) podle zákona je povinen přispívat a jež s ním bydlí ve společné domácnosti.

Příjem gážísty (čekaatele) a osob, uvedených v odstavci 2., z činnosti hospodářsky nesamostatně započítává se pouze polovíčkou.

Žijí-li s gážístou (čekaatelem) ve společné domácnosti osoby, k jejichž výživě on podle zákona jest povinen přispívat a skutečně přispívá, zvyšuje se částka uvedená v prvním odstavci tohoto paragrafu o 10% za každou jednotlivou takovou osobu, nejvýše však o 4.000 Kč ročně.

§ 25.

Vojenská správa jest oprávněna kdykoliv znovu prozkoumati podmínky výslužného a podrobiti gážístu (čekaatele) novému superarbitračnímu řízení a podle výsledku výslužné případně zmenšiti nebo zastaviti.

Započitatelná doba služební.

§ 26.

Do služební doby se započítá:

a) doba činné služby v čs. vojsku (vyjímajíc dobu uvedenou v § 28),

b) do civilní penze započitatelná doba v civilních státních (jim rovných) službách před prvním nebo opětným nastoupením do vojenské činné služby, když gážísta do aktivního stavu převzatý nastoupil do činné služby nejdéle do 30 dní po vystoupení z civilní služby nebo byl již na odpočinku (trvalém nebo dočasném),

c) u vojenských duchovních doba ztrávená před nastoupením do činné služby v civilní duchovní správě, až do tří let,

d) u vojenských lékařů doba nemocniční a klinické služby po dosažení hodnosti doktorské, u důstojníků inženýrů se dvěma státními zkouškami a u důstojníků justiční služby doba technické, případně právnické činnosti v jiných než státních (jim rovných) službách, až do dvou let,

e) doba, po kterou sloužily osoby neaktivního stavu nebo na dovolené s čekáním v nějakém oboru vojenské správy, vyjímajíc službu za denní nebo týdenní plat,

f) doba zkušební, jakož i odborná služba osob přijatých do služeb vojenských na smlouvu nebo na denní (týdenní) plat, která předchází právě před definitivním jmenováním,

g) u gážístů z povolání doba, kterou jest započítati podle ustanovení §§ 2 a 68 zákona ze dne 5./II. 1920, č. 89 Sb. z. a n.,

h) doba, ztrávená ve funkci velitele čety a roty (eskadrony, baterie) vojenských útvarů, určených pro přímý boj, započítá se gážístovi — zažádá-li o to — zvýšeně, a to 4 měsíce za 3; příznivěji lze však započítati nejvýše úhrnem 2 roky. Totéž platí pro lékařskou službu ve vojenských nemocnicích, mimo to za války pro lékařskou službu u pluků (oddílů) pěších, dělostřeleckých, jezdeckých a ženijních, v obojím případě však teprve po dosažení desíti skutečných let celkové služby.

Doba v bodu c) a d) označená čítá se teprve po dovršení desíti započitatelných služebních let (válečná léta v to počítaje).

Ministr národní obrany může za zvláštních okolností v dohodě s ministrem financí pro výměru výslužného povolit započítání určitého období, ztráveného v jiné než vojenské službě.

§ 27.

Válečná léta.

Za služby ve válce započítají se při výměře výslužného i léta válečná, a to za každý rok kalendářní jeden rok válečný.

Nárok na započítání jednoho roku válečného má ten, kdo v tom roce za války konal aspoň 3 měsíce činnou službu, nebo se zúčastnil boje, nebo utrpěl poruchu (poškození) zdraví před nepřítelem, nebo se stal nezpůsobilým ke službě následkem válečných útrap, tedy i epidemických nemocí.

Čas zajetí počítá se jednoduše.

Které období dlužno počítati za léta válečná, určí se vládním nařízením.

§ 28.

Doba, která se nezapočítá.

Do služební doby se nezapočítá:

a) dovolená s čekáním anebo bez počítků (výjimka v § 26e),

b) doba zběhnutí,

c) doba soudně přiřknutého a odpykaného trestu na svobodě, trvá-li déle než 6 měsíců,

d) doba, za kterou bylo přijato odbytné (§ 11).

§ 29.

Den, kterým se počíná nárok na výplatu výslužného.

Výslužné přísluší předem v měsíčních nedělitelných částkách, počínaje prvním dnem měsíce, následujícího po zastavení aktivních požitků.

V případech §§ 16 a 22 počíná se nárok na výslužné a na přídavek prvním dnem toho měsíce, který následuje po dni vystoupení z činné vojenské služby. Byl-li však nárok na výslužné uplatněn podle § 23 teprve po vystoupení z činné služby, počíná se nárok na výslužné — je-li jaký — prvním dnem toho měsíce, v kterém byl nárok uplatněn.

Nárok na zvýšené nebo zmenšené výslužné (§§ 18 a 25) počíná se prvním dnem toho měsíce, který následuje po provedení superarbitračního řízení.

§ 30.

Kdy pozbývá poživatel nároku na výslužné.

Nároku na výslužné pozbývá poživatel:

- a) zemře-li,
- b) byl-li přeložen do aktivního stavu, po případě povolán do činné služby s plnými aktivními požitky,
- c) mešká-li mimo oblast čs. státu bez svolení příslušných čs. úřadů,
- d) pozbude-li čs. státního občanství,
- e) vstoupí-li do služeb cizího státu bez svolení příslušných čs. úřadů,
- f) byl-li odsouzen rozsudkem trestního soudu k trestu, s kterým podle zákona jest spojena ztráta nároku na výslužné. V případech výjimečných, zvláštního zření hodných, může ministr národní obrany v dohodě s ministrem financí povolit další výplatu výslužného zcela nebo z části,
- g) bylo-li mu přiznáno zaopatření invalidní,
- h) uplynula-li lhůta, na kterou bylo výslužné dočasně přiznáno,
- i) zřekne-li se nároku na výslužné, na dobu zřeknutí,
- k) byl-li odsouzen trestním rozsudkem k trestu na svobodě delšímu než 6 měsíců, na

dobu odpykání tohoto trestu, nebyla-li arci výplata výslužného trvale zastavena. Ministr národní obrany může v dohodě s ministrem financí v případech výjimečných, hodných zvláštního zření, povolit výplatu výslužného zcela nebo z části na dobu trestu nevinné rodně odsouzeného,

1) přijme-li odbytné podle § 11.

Dočasné zastavení výplaty výslužného neprodlužuje lhůtu, na kterou bylo výslužné původně přiznáno.

Nárok na výslužné pomíjí vždy koncem měsíce, v kterém se sběhla událost, působící pozbytí nároku na výslužné.

Zaopatření invalidní.

§ 31.

Gázisté požívající trvalého výslužného, jejichž zaopatřovací požitky nepřevyšují pensijní základny gázisty nejvyššího platového stupně IX. hodnotní třídy, a čekatelé mají nárok na zaopatření invalidní, když pozbyli nejméně 85% schopnosti k výdělku za okolností uvedených v § 3, potřebují zvláštní péče a jsou nemajetní.

§ 32.

Osobám, jimž přísluší nárok na zaopatření invalidní, udílí ministerstvo národní obrany na jejich žádost buď

- a) místní zaopatření ve vojenské invalidovně,
- b) nebo invalidovní zaopatření s volným bydlištěm.

§ 33.

Nárok na umístění v invalidovně mají, pokud stačí místo, gázisté a čekatelé, jejichž zdravotní stav vyžaduje neustálé cizí péče. Přednost mají váleční poškození.

Nejsou-li všechna místa obsazena, mohou býti v invalidovně umístěny na tuto dobu též osoby, jimž byl přiznán nárok na zaopatření invalidní s volným bydlištěm.

S umístěním v invalidovně spojen jest pro invalidu i jeho rodinu nárok na byt, přiměřený místním poměrům invalidovny, nárok na lékařské ošetřování a na léky.

Za byt platí gázista (čekatel) vojenské správe náhradu, která se určí podle místních poměrů nařízením.

§ 34.

Osobám, jimž bylo uděleno zaopatření invalidovní, přísluší místo výslužného invalidní služné ve výměře 90% pensijní základny (§ 6).

Je-li invalidní služné menší výslužného, přísluší invalidovi služné ve výši výslužného. Invalidní služné nesmí však nikdy převyšovat pensijní základny gážisty IX. hodnostní třídy nejvyššího platového stupně.

§ 35.

Invalidní služné platí se předem v měsíčních nedělitelných částkách počínaje prvním dnem toho měsíce, v kterém bylo přiznáno.

Nárok na invalidní služné pomíjí obdobně podle ustanovení § 30, jakož i posledním dnem toho měsíce, v kterém pominuly nebo se změnily podmínky, za nichž bylo zaopatření invalidovní přiznáno.

Nárok na byt v invalidovně počíná se dnem udělení místního invalidovního zaopatření a končí se 28 dní po vystoupení z tohoto zaopatření.

Zemřela-li osoba, požívající místního zaopatření invalidovního, mohou členové rodiny, kteří bydleli se zemřelým, použití bytu ještě tři měsíce po jeho úmrtí.

Osoby, které pozbyly vojenské hodnosti, pozbývají nároku na ponechání v místním zaopatření a dostanou zaopatření invalidovní s volným bydlištěm, ovšem pokud ještě trvá nárok na zaopatření invalidovní (2. odstavec tohoto paragrafu).

ODDÍL II.

Nároky pozůstalých po gážistech (čekatelích).

A. Vdovský důchod.

§ 36.

Nárok na vdovský důchod podle § 38 má vdova po gážistovi (čekateli) z povolání, jenž:

a) zemřel v aktivním stavu (na dovolené s čekáním nebo bez požitků) po 10 započitatelných služebních letech, nebo

b) padl před nepřítelem, nebo

c) zemřel za okolností uvedených v § 3, nebo

d) požíval trvalého výslužného (invalidního služného).

Nezbytnou podmínkou jest, že manželství bylo uzavřeno před posledním vystoupením z činné služby.

Není-li oprávněné vdovy, náleží zaopatřovací požitky ve výši vdovské pense nemajetné družce až do jiného zaopatření, žila-li se zaměstnancem ve společné domácnosti až do jeho smrti nepřetržitě nejméně po dobu 5 let, z nich aspoň po 2 léta za jeho činné služby, a měla-li s ním v této nepřetržitě době dítě.

§ 37.

Vdově po gážistovi (čekateli) v záloze přísluší vdovský důchod podle § 38, když manžel

a) padl před nepřítelem, nebo

b) zemřel v činné službě za okolností uvedených v § 3, nebo

c) zemřel před uplynutím 5 let po vystoupení z poslední činné služby nemocí, způsobenou bez vlastní úmyslné viny při vykonávání činné služby nebo způsobenou zvláštností vojenské služby nebo v souvislosti s touto službou, nebo

d) požíval trvalého výslužného (invalidního služného).

Nezbytnou podmínkou jest, že manželství bylo uzavřeno před posledním vystoupením z činné služby.

§ 38.

Vdovám po gážistech (čekatelích) přísluší důchod vdovský podle §§ 36 a 37 ve výši $\frac{2}{3}$ výslužného, kterého požíval manžel nebo které by mu bylo podle §§ 6 a 17 příslušelo, nejméně však 40% a nejvýše 50% pensijní základny s výhradou označenou v § 40.

Vdově po gážistovi (čekateli), který byl dočasně povýšen do nejbližší vyšší hodnostní třídy, vyměří se důchod podle pensijní základny nejnižšího platového stupně této hodnostní třídy, nedosáhl-li časovým postupem vyššího platového stupně téže nebo vyšší hodnostní třídy.

§ 39.

Vdovám po gážistech (čekatelích) z povolání, zemřelých v činné službě (na dovolené s čekáním nebo bez požitků), které nemají nároku na vdovskou pensi podle § 36 a), ježto zemřelý manžel nesloužil ještě plných 10 započitatelných let, patří důchod vdovský ve výši 40% pensijní základny.

§ 40.

Důchod vdovský nesmí být nižší u vdov po gážístech v hodnostních třídách a čekatelích než 1.500 Kč, u vdov po gážístech mimo hodnostní třídy 1.100 Kč ročně.

§ 41.

Nemajetným vdovám po gážístech (čekatelích), kteří v době míru

a) byli zaměstnání v dílnách (závodech, ústavech) životu zvláště nebezpečných, nebo v činné službě letecké, nebo působili při asistencích, v horské, pohraniční nebo lodní službě, nebo při infekčních nemocích, utrpěli tam poruchu zdraví a zemřeli následkem této poruchy nejdéle do tří let, nebo

b) sloužili aspoň 10 započitatelných let, zemřeli v činné službě nebo do 3 let po vystoupení z činné služby následkem poruchy zdraví, uvedené v § 3 (vyjímajíc službu válečnou),

může vojenská správa v dohodě s ministerstvem financí zvýšiti důchod vdovský (§§ 38 a 40) až do 50%. Toto zvýšení nesmí však převyšovati u vdov po gážístech zařazených v hodnostních třídách a po čekatelích 2.000 Kč, u vdov po gážístech mimo hodnostní třídy 1.200 Kč ročně.

§ 42.

Nároku na důchod vdovský nemá vdova:

a) byl-li uzavřen sňatek bez povolení vojenské správy, pokud je předepsáno, nebo

b) nežila-li se zemřelým ve společné domácnosti, ledaže tak učinila se svolením manželovým nebo též jeho vinou, nebo ze zdravotních důvodů,

c) jejíž manžel pozbyl nároku na výslužné podle ustanovení § 30 d), e) a f),

d) byla-li za života svého manžela odsouzena pravoplatně pro zločin a nepominuly-li ještě v den úmrtí manžela následky trestu,

e) vstoupil-li s ní gážísta ve sňatek manželský po dokonání 60. roce věku svého — i když tak učinil se svolením vojenské správy — a manželství netrvalo plná 4 léta, nebo nebylo-li zplozeno nebo počato v tomto manželství žádné dítě.

§ 43.

Vdovám po gážístech (čekatelích) umístěných v civilní státní (jí rovné) službě, majícím nárok na důchod vdovský podle to-

hoto zákona, přizná se tento důchod i tehdy, když mají nárok na zaopatřovací požitky podle civilních pensijních pravidel.

Je-li tento důchod vyšší civilní vdovské pense, pomíjí nárok na civilní zaopatření. Je-li tento důchod nižší civilní vdovské pense, přísluší vdově částka, o kterou převyšuje civilní vdovská pense důchod vdovský podle §§ 38 a 40.

Tato částka zatěžuje civilní správu.

§ 44.

Vdovy, které nabyly nároku na zaopatření vlastní službou, nepozbývají nároku na důchod vdovský podle tohoto zákona.

Bude-li pro obor civilní správy v tomto směru zavedeno jiné pravidlo, bude platiti i pro obor správy vojenské.

§ 45.

Nároku na důchod vdovský nemá vdova po gážístovi (čekateli) v záloze (§ 37), jejíž roční příjem převyšuje 8.000 Kč. Je-li však vyšší její příjem menší než součet 8.000 Kč a důchodu vdovského, který by vdově jinak příslušel, jest jí přiznati důchod v částce, doplňující tento součet.

Pro započítání příjmů jiných osob a z vlastní práce, jakož i pro případné zvýšení této částky platí obdobně ustanovení § 24.

§ 46.

Důchod vdovský přísluší předem v měsíčních nedělitelných částkách, počínaje prvním dnem měsíce, který následuje po úmrtí manželově.

Nárok na zvýšený důchod podle § 41 počíná se dnem, který ustanoví ministerstvo národní obrany.

§ 47.

Nároku na důchod vdovský pozbývá vdova:

a) zemře-li,

b) provdá-li se,

c) mešká-li mimo oblast čs. státu bez svolení příslušných čs. úřadů,

d) pozbude-li čs. státního občanství,

e) byla-li odsouzena rozsudkem trestního soudu k trestu, s kterým podle zákona jest spojena ztráta nároku na výslužné. V případech výjimečných, hodných zvláštního zře-

ní, může ministr národní obrany v dohodě s ministrem financí povolit další výplatu důchodu zcela nebo z části.

f) zřekne-li se nároku na důchod, na dobu zřeknutí,

g) byla-li odsouzena trestním soudem k trestu na svobodě delšímu než 6 měsíců, na dobu odpykání trestu, nebyla-li výplata důchodu zastavena trvale. V případech výjimečných, hodných zvláštního zření, může ministr národní obrany v dohodě s ministrem financí nevinné rodině odsouzené vdovy povolit na dobu trestu výplatu důchodu zcela nebo z části.

Nárok na důchod vdovský pomíjí vždy koncem měsíce, v kterém se stáhla událost, působící pozbytí nároku na tento důchod.

§ 48.

Vdova, již byla výplata důchodu zastavena proto, že se znovu provdala (§ 47b), může si vyhradit právo na dosavadní důchod vdovský pro ten případ, že by znovu ovdověla, nebo může, zříkajíc se této výhody, přijmouti odbyté.

V prvním případě nabude zase nároku na bývalý důchod tehdy, když druhý manžel zemře nebo když druhé manželství bylo pravoplatně zrušeno nebo prohlášeno za neplatné.

Má-li však vdova nárok na důchod vdovský z druhého manželství, přísluší jí pouze jeden důchod, a to v částce vyšší.

Výplata důchodu vdovského počne se v těchto případech 1. dnem toho měsíce, který následuje po dni úmrtí, nebo po dni, kterým se počíná právní působnost soudního rozhodnutí.

Odbytné může býti vyžádáno do tří let počínajíc dnem provdání a rovná se, jsou-li v den provdání nezaopatřené děti, požívající příspěvku na vychování, jednomu a půl ročnímu, není-li těchto dětí, tříletému důchodu vdovskému.

§ 49.

Za okolností hodných zvláštního zření může ministr národní obrany v dohodě s ministrem financí povolit zaopatřovací požitky zcela nebo z části vdově, která podle ustanovení § 36 (předposlední odstavce), § 37 (poslední odstavce) a § 42, bod a) a e), nemá nároku na důchod vdovský.

Nevinné vdově (manželce) po osobě, která pozbyla podle § 10 nároku na zaopatřovací

požitky, již by jinak přináležel v případě smrti propuštěného nárok na vdovskou pensi, jakmile by nález nabyt pravoplatnosti, může ministr národní obrany v dohodě s ministrem financí v případech hodných zvláštního zření přiznati příspěvek na výživu, nejvýše však ve výměře její normální vdovské pense, ode dne úmrtí propuštěného, a nebyl-li přiznán příspěvek podle 2. odstavce § 10, již ode dne, kterým byly propuštěnému zastaveny požitky.

Ministerstvo národní obrany může kdykoliv prozkoumati předpoklady pro mimořádné přiznání příspěvku na výživu a podle výsledku výplatu tohoto požitku přechodně nebo trvale zastaviti.

B. Příspěvek na vychování.

§ 50.

Manželským nebo pozdějším sňatkem legitimovaným, nemanželským a adoptovaným dětem po gázistech (čekatelích), spadajících pod ustanovení §§ 36, 37 a 39, jakož i schovancům náleží příspěvek na vychování ve výši $\frac{1}{5}$ vdovského důchodu (§§ 38—40) pro každé z nich.

Předpokladem práv jest

a) u dětí adoptovaných a u schovanců, že se adopce nebo přijetí stalo ještě v činné službě gázisty (čekaře), že on dítě vydržoval až do své smrti, že dítě jest a zůstává nemanjetno,

b) u dětí nemanželských, že jsou a zůstávají nemanjetny a že žily s gázistou (čekařem) až do jeho smrti v jeho domácnosti, nebo byly ještě za jeho činné služby zplozeny a otcovství bylo soudně zjištěno nebo mimo soudně uznáno.

§ 51.

Příspěvek na vychování pro jedno dítě nesmí přesahovati ročně 1200 Kč a úhrn příspěvků na vychování pro všechny děti nesmí převyšovati důchod vdovský (§§ 38—40).

§ 52.

Dětem úplně osiřelým nebo jim na roven postaveným — pokud nepozbyly pro svoji osobu nároku na zaopatřovací požitky — patří sirotčí důchod v celkové částce $\frac{1}{2}$ důchodu vdovského (§§ 38—40), nejvýše však pro jedno dítě 2000 Kč.

Jestliže by však úhrn normálních příspěvků na vychování, který by podle § 50 býval

náležel matce (maceše), převyšoval důchod sirotčí, budiž tato převyšující částka poukázána jako přídavek k důchodu sirotčímu podle hlav, a to tím způsobem, že kdykoliv některé dítě pozbuje práva na důchod, srážejí se příspěvky na výchování, které na toto dítě připadají, a to tak dlouho, až ona převyšující částka je úplně vyčerpána a zbude toliko úplný sirotčí důchod.

Důchod sirotčí i s přídavky nesmí býti větší než důchod vdovský podle §§ 38—40.

§ 53.

Na děti jmenované v § 50a) a b) se ustanovení § 52 nevztahuje. Jsou-li tu vedle těchto dětí také děti manželské, mající právo na důchod sirotčí, nesmějí příspěvky na výchovu oněch s důchodem sirotčím a přídavky těchto přesahovati hranici, uvedenou v posledním odstavci § 52.

V případech uvedených v § 49 mohou se povolití příspěvky na výchování a důchod sirotčí i dětem.

Mají-li nebo získají-li děti v § 50, odstavce a) a b), jmenované ještě jiný nárok na příspěvek na výchování nebo sirotčí pensi z pokladny státní nebo z jiných prostředků veřejných, započte se tento požitok do příspěvku na výchování, jenž dítěti náleží podle tohoto zákona.

§ 54.

Běžné normální zaopatřovací požitky vdovy a dětí po gázistovi (čekateli), který zemřel ve výslužbě, nesmějí dohromady převyšovati normální výslužné zemřelého.

§ 55.

Ustanovení v § 43 platí obdobně pro sirotky (schovance) po gázistovi (čekateli), který byl v státní civilní (jí rovné) službě.

§ 56.

Příspěvek na výchování (důchod sirotčí) nepřísluší sirotku (schovanci) po gázistovi (čekateli), jenž pozbyl nároku na výslužné podle ustanovení § 30 d), e) a f). Nároku nemá též sirotek (schovanec), jenž byl za života svého otce odsouzen pravoplatně pro zločin a nepominuly-li ještě v den úmrtí otce následky trestu.

§ 57.

Nároku na příspěvek na výchování (důchod sirotčí) nemá sirotek (schovanec) po gázi-

stovi (čekateli) v záloze (§ 37), jehož roční příjem převyšuje 8.000 Kč.

Je-li však vyšší jeho příjem menší než součet 8.000 Kč a příspěvku na výchování (důchodu sirotčího), který by sirotku (schovanci) jinak příslušel, jest mu přiznati důchod v částce, doplňující tento součet.

Pro započítání příjmů jiných osob a příjmů z vlastní práce, jakož i pro případné zvýšení této částky platí obdobně ustanovení § 24.

§ 58.

Příspěvek na výchování (důchod sirotčí, přídavek k tomuto důchodu) platí se předem v měsíčních nedělitelných částkách, počínaje prvním dnem měsíce, který následuje po dni úmrtí gázisty (čekaatele) nebo vdovy.

Pro pohrobky počíná se nárok na tyto požitky dnem narození.

§ 59.

Nárok na příspěvek na výchování (důchod sirotčí, přídavek k tomuto důchodu) pomíjí obdobně podle ustanovení § 47 [vyjímajíc bod f)] a také

a) pro dcery dovršením 24. roku,

b) pro syny dovršením 21. roku, navštěvovali-li však učiliště s náležitým prospěchem, nejdéle dovršením 24. roku,

c) když sirotek (schovanec) byl jinak zaopatřen.

Nevinným sirotkům (dětem) po osobě, která pozbyla podle § 10 nároku na zaopatřovací požitky, jimž by jinak přináležel v případě smrti propuštěného, když by náležel nabytí pravoplatnosti, nárok na příspěvek na výchování (důchod sirotčí), může ministr národní obrany v dohodě s ministrem financí v případech hodných zvláštního zření přiznati příspěvek na výživu, nejvýše však ve výměře jejich normálních příspěvků na výchování (důchodů sirotčích), ode dne úmrtí propuštěného a nebyl-li přiznán příspěvek podle 2. odstavce § 10, již ode dne, kterým byly propuštěnému zastaveny požitky.

Ministerstvo národní obrany může kdykoliv prozkoumati předpoklady pro mimořádné přiznání příspěvku na výživu a podle výsledku výplatu tohoto požitku přechodně nebo trvale zastaviti.

§ 60.

Kdy pokládati jest sirotka (schovance) za zaopatřena, posuzuje se podle pravidel, platných pro civilní státní zaměstnance.

§ 61.

Po době uvedené v § 59 a) a b) může ministr národní obrany v dohodě s ministrem financí povolit příspěvek na výchování (důchod sirotčí, přídavek k tomuto důchodu) zcela nebo z části všem dětem (schovancům) uvedeným v § 50, jsou-li nemajetny a jsou-li pro těžkou tělesnou nebo duševní chorobu úplně neschopny samostatně si opatřiti výživu, nebo pokud jde o nemajetné syny studující na vysokých školách, nemohli-li pro účast na světové válce studii dokončiti a studují-li s dobrým prospěchem, na dobu pro ukončení studií nezbytně potřebnou.

§ 62.

Jsou-li děti v zaopatření vdovy, patří příspěvek na výchování vdově, jinak zákonným zástupcům dětí, po případě zletilým dětem samostatně.

Vdově, která výchovu sirotek (schovanců) jí svěřených zanedbává, může vojenská správa výplatu příspěvků na výchování zastaviti. Příslušné částky požitků obdrží v tomto případě soudně ustanovený poručník.

C. Nároky předků.

§ 63.

Zemře-li vojenská osoba (gážísta, čekatel) za okolností, uvedených v § 3 a), nebo padne-li před nepřítelem a nezanechá-li ani vdovy ani sirotek (schovanců), uvedených v § 50, přísluší rodičům vojenské osoby důchod:

- a) jsou-li neschopni výdělku,
- b) byli-li zemřelým podporováni,
- c) nemají-li příjmu převyšujícího 4.000 Kč ročně.

Je-li však vyšší jejich příjem menší než součet 4.000 Kč a důchodu, který by jim jinak příslušel, jest jim přiznati důchod v částce, doplňující tento součet.

Pro započítání příjmů jiných osob a pro případné zvýšení této částky platí obdobně ustanovení § 24.

§ 64.

Důchod rodičů činí $\frac{1}{3}$ důchodu vdovského (§§ 38 a 40) pro jednu osobu.

Zemře-li jeden z rodičů, přechází nárok zemřelého za podmínek uvedených v § 63 na jeho další předky, při čemž předkové bližší mají přednost před vzdálenějšími.

Důchod předků platí se předem v měsíčních nedělitelných částkách, počínaje prvním dnem měsíce, který následuje po dni úmrtí vojenské osoby, po případě jednoho z rodičů. Nárok na tento důchod pomíjí obdobně podle ustanovení § 47.

Pro nárok na důchod rodičů (předků) gážístů (čekatelů), umístěných v civilní státní (jí rovné) službě, platí obdobně ustanovení § 43.

§ 65.

Vojenská správa jest oprávněna kdykoliv znovu prozkoumati podmínky důchodu a podle výsledku důchod znovu vyměřiti nebo zastaviti.

ODDÍL III.

Zvláštní ustanovení.

Přídavek za zranění.

§ 66.

Přídavek za zranění se přiznává nezávisle na výslužném a vyměří se pouze podle následků zranění (poruchy zdraví) buď trvale nebo dočasně. Nárok na tento přídavek nutno zjistiti superarbitračním řízením. Předpokladem jest, že událost, na níž se zakládá nárok na přídavek, souvisela se službou válečnou.

§ 67.

Gážístům, zařazeným v hodnostních třídách a čekatelům, trvale neschopným služby vojenské, přísluší přídavek za zranění trvale podle následků zranění (poruchy zdraví) v této roční výměře:

a) když pozbyli bez vlastní úmyslné viny způsobilosti k vojenské službě zraněním nebo těžkou poruchou zdraví, způsobenou při vykonávání činné služby nebo zvláštnostmi vojenské služby a nemají nároku na vyšší výměru 600 Kč,

když za okolností, označených v bodu a),

b) pozbyli jedné ruky nebo nohy, obou rukou nebo nohou, ale mohou ještě používati loketních a kolenních kloubů, za každou končetinu 1200 Kč,

c) oslepli na jedno oko 1800 Kč,

d) pozbyli celé horní nebo dolní končetiny, nebo obou horních nebo dolních končetin, za každou končetinu 1800 Kč,

e) ohluchli na obě uši, pozbyli řeči, nebo utrpěli těžká poškození, která nejsou zvláště

uvedena v odstavci b) až g), ale která se rovnají ztrátě celé horní nebo dolní končetiny (poruše zdraví) tohoto stupně....1800 Kč,

f) oslepli na obě oči, nebo se stali tak slabozrakými, že mohou pouze rozeznávat velice předměty jen na nejbližší vzdálenost, nebo rozlišovat světlo ode tmy....4200 Kč,

g) jsou úplně ochrnuti.....4200 Kč.

Nemůže-li poškozenec trvale vládnouti končetinou, vyměří se mu přídavek jako při ztrátě končetiny.

§ 68.

Gážistům mimo hodnostní třídy přísluší za stejných předpokladů tato výměra:

podle odstavce a).....	360 Kč,
„ „ b).....	480 Kč,
„ „ c), d) a e).....	720 Kč,
„ „ f) a g).....	1680 Kč.

§ 69.

Úhrn přídávků za zranění, po případě podle odstavců b) až g) jedné osobě příslušející, nesmí převyšovat u gážistů v hodnostních třídách a čekatelů 4200 Kč, u gážistů mimo hodnostní třídy 1680 Kč ročně.

Nárok na přídavek za zranění jest nutno uplatnit do pěti let po události, která tento nárok odůvodňuje.

Z přídávků za zranění nutno hraditi náklad na opravu a nové pořízení protézy.

Přídavek za zranění pravoplatně přiznaný může býti patřičně zvýšen, prokáže-li se pozdějším superarbitračním řízením, že se zdravotní stav poškozeného zhoršil následkem události, která byla základem jeho nároku na přídavek za zranění.

Gážistům a čekatelům přizná se přídavek za zranění podle §§ 67 a 68, i když náleželi v době poranění (poruchy zdraví) do stavu mužstva.

Obdobně se přizná a vyměří příslušející přídavek za zranění podle ustanovení §§ 67 a 68 bývalým gážistům a čekatelům, kteří vojenské hodnosti pozbyli nebo byli propuštěni, když minula jejich povinnost ke službě.

§ 70.

Gážisté (čekatelé) dočasně neschopní vojenské služby, kteří odcházejí z činné služby, nebo byli ponecháni v neaktivitě nebo odcházejí na dovolenou s čekáním, mají — jsou-li

splněny podmínky § 67 — nárok na dočasný přídavek za zranění ve výši ustanovené v §§ 67 a 68, a to na dobu superarbitračním řízením ustanovenou, nejdéle však na dvě léta nebo na dobu dovolené s čekáním.

Podle výsledku nové superarbitrace poukáže se přídavek za zranění trvale nebo dočasně v přiměřené výši nebo se zastaví.

§ 71.

Přídavek za zranění platí se předem v měsíčních nedělitelných částkách obdobně podle ustanovení § 29, nejdříve však prvním dnem toho měsíce, který následuje po představení gážisty (čekatele) superarbitrační komisi.

§ 72.

Nároku na přídavek za zranění pozbývá poživatel:

- a) zemře-li,
- b) mešká-li mimo oblast čs. státu bez svolení příslušných úřadů,
- c) pozbude-li čs. státního občanství,
- d) vstoupí-li do služeb cizího státu bez svolení příslušných čs. úřadů,
- e) uplynula-li lhůta, na kterou byl přídavek za zranění dočasně přiznan,
- f) zřekne-li se nároku na přídavek za zranění, na dobu zřeknutí.

§ 73.

Z přídávku za zranění neplatí se daně ani poplatky. Tento přídavek nemůže býti také zabaven.

Válečný přídavek.

§ 74.

Vojenským osobám, které se staly následkem služby válečné neschopnými vojenské služby a požívají trvalého výslužného (invalidního služného) podle tohoto zákona, přísluší válečný přídavek.

Tento přídavek činí:

- a) u gážistů v hodnostních třídách a u čekatelů....600 Kč ročně,
- b) u gážistů mimo hodnostní třídy400 Kč „

§ 75.

Nárok na válečný přídavek může býti uplatněn do tří let po skončené demobilisaci,

poukazuje se k výplatě prvním dnem měsíce, v kterém byl přiznán, zaniká zároveň s nárokem na výslužné a přestává přechodně na dobu činné služby (doplňk k výslužnému).

Zvýšení zaopatřovacích požitků za službu válečnou.

§ 76.

Gážistovi zařazenému v hodnostní třídě, jenž byl v poli zatímne nebo definitivně povolán na místo, pro které je podle organizačních předpisů předepsána vyšší hodnost, než on má, a jenž se stal služby neschopným následkem poranění (poruchy, poškození zdraví), jež utrpěl při vykonávání služby před nepřítelem, vyměří se výslužné podle nejnižší pensijní základny nejbližší vyšší hodnosti, nedosáhl-li časovým postupem vyššího platového stupně téže nebo vyšší hodnostní třídy.

Povolání na toto vyšší místo musí býti nařízeno a písemným rozkazem od oprávněných činitelů prohlášeno.

§ 77.

Čekatelům, kteří se následkem služby válečné stali neschopnými vojenské služby, vyměří se výslužné ve výši, určené pro gážisty XI. hodnostní třídy nejnižšího platového stupně.

§ 78.

Pozůstalým po gážistech zařazených v hodnostních třídách, kteří za války byli povoláni na místa, pro která je podle organizace předepsána vyšší hodnost nežli jejich, a kteří při vykonávání této služby padli před nepřítelem nebo zemřeli následkem poruchy (poškození) zdraví, již utrpěli v polní službě, vyměří se zaopatřovací požitky v té výši, která by jim příslušela, kdyby manžel (otec) byl dostával požitky nejnižšího platového stupně hodnostní třídy nejbližší vyšší, ovšem nedosáhl-li časovým postupem vyššího platového stupně téže nebo vyšší hodnostní třídy.

§ 79.

Pozůstalým po gážistech (čekatelích), kteří padli před nepřítelem nebo zemřeli následkem poruchy (poškození) zdraví, již utrpěli službou v poli, a byli by do 6 měsíců, počínaje ode dne úmrtí, postoupili do požitků vyšší hodnostní třídy, po případě do vyššího platového stupně, budou přiznány zaopatřovací požitky podle nejnižšího platového stupně nejbližší vyšší třídy hodnostní, po případě nej-

blíže vyššího stupně jejich hodnostní třídy, ovšem nedosáhl-li v prvním případě časovým postupem vyššího platového stupně téže nebo vyšší hodnostní třídy.

§ 80.

Pozůstalým po gážistech (čekatelích), kteří padli před nepřítelem, nebo zemřeli do tří let po skončení demobilisace následkem poruchy (poškození) zdraví, již utrpěli službou v poli, zvýší se zaopatřovací požitky podle §§ 38, 40, 50 a 52 o 50%.

Toto zvýšení nesmí převyšovati:

- a) u vdovy částku 2000 Kč,
- b) u sirotků bez otce a u scho-
vanců 400 Kč,
- c) u sirotků úplně osiřelých (jim
na roveň postavených) 600 Kč
ročně.

Zvláštní ustanovení pro čs. zahraniční vojsko (čs. legie).

§ 81.

Služba ztrávená v čs. legiích započítá se při výměře výslužného podle zákona ze dne 24./VII. 1919 (číslo 462 Sb. z. a n.) a podle nařízení vlády republiky Československé ze dne 4./III. 1920 (číslo 151 Sb. z. a n.) trojnásobně, a to od prvního dne toho měsíce, kdy byla podána přihláška nebo bylo provedeno zařazení do čs. legií (nebo do spojenecké armády, když tato doba uznána za legionářskou) až do 31. prosince 1919, pokud se týče do vystoupení z legií, stalo-li se toto před 31. prosincem 1919.

Služební doba počítá se podle počtu kalendářních měsíců, při čemž neúplný měsíc jest počítati za celý.

Těm, kterým se z vojenských služebních důvodů bylo nebo bude možno vrátiti na území Čs. republiky až po 31. prosinci 1919, končí se služba v legiích dnem jejich návratu do republiky, pokud tento návrat nebyl oddálen jejich zaviněním, resp. přidělením k nějakému služebnímu postavení nevyplyvajícimu přímo z jejich poměru legionářského, avšak nejpozději do 30./XI. 1920.

Príslušníkům čs. legií, kteří se stali službou v čs. zahraničním vojsku vojenské služby neschopnými a zároveň pozbyli nejméně 20% způsobilosti k přiměřenému občanskému povolání, přináleží výslužné podle ustanovení platných pro vojenské osoby z povolání, a to

i tehdy, když jsou příslušníky cizích států, avšak nevstoupili-li do jejich služeb.

Nároky pozůstalých po zemřelých (padlých) legionářích jsou nezávislé na čs. státním občanství.

Nezbytnou podmínkou jest však, že zemřelý (padlý) byl v den úmrtí příslušníkem čs. legií.

§ 82.

Léta válečná, ztrávená v bývalé rak.-uherské (rakouské, uherské) armádě, započítají se podle ustanovení § 27, 1. a 2. odstavce. Doba v zajetí počítá se stejně jako léta válečná.

§ 83.

Kromě toho započítají se pouze pro výměru vojenských požitků zaopatřovacích ještě:

a) u důstojníků léta od dokonání 20. roku věku,

b) u ostatních příslušníků čs. legií od 21. roku věku — vyjímajíc dobu podle § 81 započítanou — jakožto doba služební.

Zvláštní ustanovení pro letce.

§ 84.

Vojenským osobám přiděleným letectvu započítá se služební doba ztrávená v činné službě letecké dvojnásobně.

Činnou leteckou službu koná ten, kdo jest určen k letu jako pilot nebo pozorovatel a skutečně lítá.

Započítání této doby vylučuje započítání roku válečného. Bylo-li by v jednom roku započítání válečného roku příznivější, započítá se pouze rok válečný.

§ 85.

Pilotům a pozorovatelům, jakož i jiným vojenským osobám služebně k letu určeným přísluší přídavek k výslužnému, když při letu přišli k úrazu a pozbyli tím způsobilosti k vojenské službě.

Tento přídavek se přiznává, vyměří a vyplácí ve stejné výši a za stejných okolností jako válečný přídavek podle §§ 74 a 75.

Nároky osob přibraných k služebním výkonům pro válečné účely.

§ 86.

Osoby, které jsou v civilních státních (jim rovných) službách a byly zaměstnány v poli

přiměřeně podle své hodnosti — aniž se tak stalo podle branného zákona nebo podle zákona o válečných úkonech — a které se staly válečnou službou neschopnými civilní služby, mají nárok na zaopatřovací požitky podle civilních pensijních zákonů jako při úrazu v civilní službě na účet civilní správy.

§ 87.

Při zranění (poruše zdraví), které u vojenských osob by tvořilo základ nároku na přídavek za zranění, přiznává a vyměří se přídavek za zranění na účet vojenské správy osobám v předcházejícím paragrafu uvedeným obdobně podle ustanovení §§ 66—73, a to zaměstnancům v hodnosti úředníků ve výši, stanovené pro vojenské gážísty zařazené v hodnostních třídách, zaměstnancům náležejícím do stavu podúředníků a zřízců ve výši určené v § 68.

§ 88.

Pozůstalým po osobách, uvedených v § 86, které padly před nepřítelem nebo zemřely následkem poranění před nepřítelem, nebo do tří let po skončení demobilisace následkem poruchy (poškození) zdraví, přivoděné službou polní, přísluší zaopatřovací požitky podle ustanovení civilních pensijních zákonů jako při úrazu v civilní službě na účet civilní správy.

§ 89.

Ženským ošetřovatelkám (z povolání i výpomocným), zaměstnaným za stálý plat při ošetřování raněných a nemocných ve vojenských léčebných ústavech, přísluší výslužné až do 1200 Kč, když

a) následkem výše uvedené služby se staly výdělkem neschopnými,

b) nemají žádného jiného zaopatření.

Výslužné přiznává se podle služební doby a podle poruchy zdraví trvale, je-li neschopnost k výdělku trvalá, nebo dočasně podle ustanovení § 19.

V případech bodu b)—g) § 67 bude jim přiznán přídavek za zranění podle ustanovení platných pro gážísty mimo hodnostní třídy.

Úplně osiřelým sirotkům po takových ošetřovatelkách náleží důchod sirotčí ve výši, určené pro úplně osiřelé sirotky po gážístech mimo hodnostní třídy nejnižšího platového stupně, když jejich matka zemřela na poranění před nepřítelem nebo do tří let po skončení

demobilisace následkem poruchy (poškození) zdraví, utrpěné službou válečnou.

Mají-li nebo získají-li sirotci ještě jiný nárok na příspěvek na vychování nebo sirotčí pensi z pokladny státní nebo z jiných prostředků veřejných, započte se tento požitek do důchodu sirotčího, jenž sirotku náleží podle tohoto zákona.

Ministr národní obrany může v dohodě s ministrem financí přiznati tyto zaopatřovací požitky výjimečně a stejných podmínek též nemajetným, zvláštního zření hodným ženským ošetrovatelkám a úplným sirotkům po nich, když tyto osoby byly zaměstnány ve vojenských léčebných ústavech bez stálého platu nebo v ústavech pro podobné ošetrování nemocných.

§ 90.

Nároky na zaopatřovací požitky osob, přibrávaných podle zákona o válečných úkonech k osobním pracím nebo použitých k dobrovolným službám, jsou upraveny zákony o válečných úkonech. Podle týchž pravidel posuzovati dlužno též nárok na zaopatřovací požitky osob povolaných ke zvláštním úkonům za mobilisace a ve válce podle § 3 branného zákona.

ODDÍL IV.

Různá ustanovení.

§ 91.

Pozůstalým po vojenských osobách, které požívaly vojenských zaopatřovacích požitků, i když vojenské hodnosti pozbyly, přísluší mimo nárok na zaopatřovací požitky — mají-li jej — úmrtné ve výši tříměsíčního skutečně vyplaceného výslužného (invalidního služného).

Nárok na úmrtné má nejprve vdova. Tato pozbývá nároku, nežila-li se zemřelým ve společné domácnosti, ledaže tak učinila se svolením manžellovým nebo též jeho vinou, nebo ze zdravotních důvodů.

Není-li vdovy, náleží úmrtné nerozdílnou rukou manželským (legitimovaným) potomkům, kteří byli v opatrování zemřelého, není-li ani těch, manželským (legitimovaným) potomkům, kteří obstarali pohřeb na vlastní útraty nebo ošetrovali zemřelého před jeho úmrtím.

Ustanovení třetího odstavce platí obdobně při úmrtí svobodných (ovdovělých, rozvedených), bezdětných vojenských osob, ve prospěch zákonitých dědiců.

Jinak může býti úmrtné, nebo jeho část, přiznáno osobám, které prokáží, že zemřelému vystrojily na vlastní útraty pohřeb nebo jej před smrtí ošetrovaly.

Úmrtné může býti zabaveno jen do třetiny, a to pouze na útraty pohřební, jinak je nezabavitelné.

Pozůstalým po vojenských osobách, které dostávaly příplatky k výslužnému podle § 13, odstavec 2., přizná a vyměří se úmrtné ve výši tříměsíčního rozdílu mezi vojenským a civilním výslužným na účet vojenské správy.

V případech § 20 přizná se úmrtné podle požívaných vojenských požitků zaopatřovacích. Případný doplatek na úmrtné, plynoucí z doplňku k výslužnému na účet civilní správy, zatěžuje civilní správu.

§ 92.

Choromyslné gážisty a čekatele požívací služného, čekaného nebo zaopatřovacích požitků — vyjímajíc osoby, které vojenské hodnosti pozbyly — umístí vojenská správa ve vojenském nebo civilním léčebném ústavu pro choromyslné, když:

a) vojenský nebo civilní úřední lékař to vysvědčením uzná za nutné a

b) příslušníci se o nemocného nestarají.

Gážisté v hodnostních třídách a čekatelé budou umístěni ve druhé, gážisté mimo hodnostní třídy ve třetí všeobecné třídě léčebného ústavu.

Za šaty, prádlo a drobné potřeby obdrží ústav předepsanou částku podle toho, ve které třídě jest choromyslný umístěn.

Choromyslnému gážistovi (čekateli) přísluší na dobu pobytu v léčebném ústavu požitky podle toho, do které skupiny pří náleží (aktivní, zaopatřovací požitky, čekané).

Vydání za umístění a ošetrování choromyslného gážisty (čekatele) v ústavu nutno hraditi nejen z těchto požitků, nýbrž i z ostatních příjmů choromyslného, tedy i z úroků soukromého jmění atd.

Tato vydání mají přednost před jinými pohledávkami.

Nedostačují-li výše zmíněné prostředky ošetrovaného, hradí zbytek vojenská správa.

Zemře-li choromyslný, může býti použito jeho soukromého jmění na úhradu těchto vydání, když by tím nebyla ohrožena výživa pozůstalých. Pohledávka státu může býti zajištěna již za živobytí choromyslného.

Byl-li nemocný z ústavu propuštěn před koncem měsíce, použije se na zapravení vydaní pouze příslušné částky požitků, zbytek vyplatí se poživateli (karátorovi).

§ 93.

Příslušníci osob nezvěstných před nepřitelem mají stejné právo na zaopatřovací požitky jako pozůstalí po osobách padlých před nepřitelem; příslušníci osob jinak nezvěstných mají nárok jako pozůstalí po osobách zemřelých.

Příslušníci nezvěstných gážístů (čekatelů), umístěných v civilní státní (jí rovně) službě, mají nárok na tyto požitky pouze tenkrát a potud, když a pokud příjem z této služby plynoucí nepřevyšuje požitků, které by jim podle předcházejícího odstavce příslušely.

Zaopatřovací požitky se vyměří a vyplácejí příslušníkům osob nezvěstných podle tohoto zákona počínajíc prvním dnem toho měsíce, který následuje po dni nezvěstnosti, a to tak dlouho, až se nezvěstný zase objeví, nebo bude prohlášen za mrtvého, ovšem pokud nárok na tyto požitky ještě trvá.

§ 94.

Pro zabavení a postoupení zaopatřovacích požitků platí stejné předpisy jako pro civilní státní zaměstnance, pokud tento zákon nestanoví jinak.

Postup nebo jakékoliv právní jednání, přičítající se těmto ustanovením, nemá právního účinku.

§ 95.

Civilní státní službě jsou podle tohoto zákona na roveň postaveny veškeré civilní služby (skutečné nebo zatímné) za stálý plat od státu, župy (země, kraje), okresu, obce, měst s právem municipálním, nebo jejich podniků, jakož i veřejných fondů a drah veřejné dopravy sloužících, je-li s těmito službami soustavně spojeno právo na zaopatření.

ODDÍL V.

Ustanovení přechodná a závěrečná.

§ 96.

Doba činné služby, ztrávená před zřízením čs. státu ve vojště dohodových spojenců nebo v rakousko-uherské (rakouské nebo uherské) armádě, dále ve službách dvorních, jakož i doba služby u úřadů likvidačních bývalé

rakousko-uherské vlády až do 31. ledna 1920 započítá se při výměře výslužného stejně jako doba služby v čs. vojště podle § 26 tohoto zákona. Které úřady jest mítí za úřady likvidační podle tohoto zákona, určí zvláštní nařízení.

Doba činné služby v čs. vojsku (vyjímajíc zahraniční vojsko) před účinností tohoto zákona započítá se podle ustanovení §§ 26 a 84 tohoto zákona.

Služební doba, ztrávená před státním převratem ve službách uvedených v §§ 12, 13, 63, 64, 65 a 110 zákona ze dne 27./XII. 1875, číslo 158 ř. z., pokud se týče §§ 12, 13, 63, 64, 65 a 110 uherského zák. čl. LI:1875, započítá se při výměře výslužného dosavadním způsobem.

Doba od 1./X. 1908 do 30./IV. 1909, jakož i válečná léta 1914—1918 započítají se při výměře výslužného podle dosavad platných předpisů (§§ 10 a 11 zákona ze dne 27./XII. 1875, číslo 158 ř. z., pokud se týče §§ 10 a 11 uherského zák. čl. LI:1875 a cís. nař. ze dne 13./IV. 1909 (uveřejněného ve Věstníku věcném býv. min. války č. 13 z r. 1909) a 9./VI. 1915, č. 361 ř. z. z r. 1915, a nařízení bývalého ministerstva zemské obrany ze dne 10./XII. 1915, č. 362 ř. z. z r. 1915, pokud se týče § 6 uh. zák. čl. XIII:1915 a nařízení býv. uh. ministerstva číslo 4401/M. E. z roku 1915.

Válečný rok 1919 započítá se při výměře výslužného podle usnesení ministerské rady ze dne 24. ledna 1920, vyhlášeného ve Věstníku čs. ministerstva národní obrany, výnosy věcné, ze dne 15. května 1920, část 26, bod 276.

Vojenským osobám, které v zajetí — ač jim to bylo možno — nevstoupily do čs. legií, nezapočítá se doba ztrávená v zajetí vůbec.

Vojenským kapelníkům, přijatým do činné služby v čs. vojsku, může ministr národní obrany v dohodě s ministrem financí při výměře výslužného povolití započítání určitého období, ztráveného v hodnosti vojenského kapelníka býv. rakousko-uherské (rakouské, uherské) armády.

Doba zproštění služby (příkaznosti) se nečítá.

§ 97.

Nároky na zaopatřovací požitky gážístů (čekatelů) bývalé rakousko-uherské (rakouské nebo uherské) armády, jimž byly přiznány zaopatřovací požitky bývalým státem rakousko-uherským (rakouským nebo uher-

ským), jakož i nároky na zaopatřovací požitky a odbytné rakousko-uherských (rakouských nebo uherských) vojenských gážístů z povolání, nepřevzatých do činné služby v čs. vojsku, jsou upraveny zákonem ze dne 19. března 1920, číslo 194 Sb. z. a n.

Nárok gážístů a čekatelů v záloze, jimž přísluší zaopatřovací požitky pouze v důsledku jejich služeb v bývalé rakousko-uherské (rakouské nebo uherské) armádě, jest posuzovati podle vojenských zaopatřovacích zákonů a nařízení bývalé monarchie v den 28./X. 1918 platných.

§ 98.

Zvýšení zaopatřovacích požitků osob, uvedených v § 97, provádí se zvláštním zákonem.

Pro tyto osoby platí obdobně též ustanovení §§ 12, 14, 16, 18, 19, 24, 25, 30, 92, 94 a 95.

§ 99.

Gážísté (čekatelé) aktivního stavu — příslušníky bývalé rakousko-uherské (rakouské, uherské) armády v to počítaje — kteří byli přijati do činné služby v čs. armádě, sloužili v ní činně — v domácím nebo zahraničním vojsku — mají právo na zaopatřovací požitky nebo odbytné podle tohoto zákona, i když byli dáni do výslužby před účinností tohoto zákona, poněvadž

a) stali se neschopnými vojenské služby, nebo

b) dovršili 60. rok věku svého, nebo

c) sloužili 40 let započitatelných, nebo

d) byli propuštěni z činné služby podle § 3 zákona ze dne 19./III. 1920, č. 194 Sb. z. a n.

Pensijní základnou jest v tomto případě služné, které by jim bylo příslušelo v den přeložení do výslužby podle zákona ze dne 19./III. 1920, číslo 195 Sb. z. a n., k němuž se připočítá 50% místního přídavku, po případě částka 3000 Kč podle ustanovení § 6.

Mají-li přídavek za zranění, přiznaný podle zákona ze dne 27./XII. 1875, číslo 158 ř. z., pokud se týče uherského zák. čl. LI: 1875, nebo přídavek, jenž jim byl výslovně přiznán místo přídavku za zranění, vyměří se jim tento přídavek znovu podle ustanovení §§ 67 a 68 tohoto zákona.

§ 100.

Gážísté (čekatelé) bývalé rakousko-uherské (rakouské, uherské) armády, kteří byli při-

jati do čs. armády jako gážísté ve výslužbě, sloužili v ní činně s plnými aktivními požitky (doplnek k výslužnému) a byli přeloženi znovu do výslužby před skončením demobilizace, mají nárok na zaopatřovací požitky podle ustanovení § 99, když bylo superarbitrážním řízením prokázáno, že se jejich zdravotní stav následkem poslední vojenské služby zhoršil, nebo když sloužili nejméně jeden rok činně v čs. armádě.

Nejsou-li tyto podmínky splněny, vyměří se zaopatřovací požitky podle dosavadních ustanovení a podle §§ 97 a 98. Gážístům, umístěným za remuieraci, vyměřují se znovu zaopatřovací požitky podle ustanovení §§ 9b), 26e), 97 a 98.

§ 101.

Poddůstojníkům z povolání, kteří byli přijati do čs. armády, sloužili v ní činně a byli dáni do výslužby jako rotmistři (letmistři, lodmistři), náleží zaopatřovací požitky podle ustanovení tohoto zákona.

Přídavek za zranění, přiznaný podle zákona ze dne 27./XII. 1875, číslo 158 ř. z., pokud se týče uherského zák. čl. LI: 1875, nebo přídavek, přiznaný výslovně místo přídavku za zranění, vyměří se jim znovu podle ustanovení tohoto zákona (§ 68).

Poddůstojníkům z povolání, kteří nebyli přijati do činné služby v čs. vojsku jako rotmistři (letmistři, lodmistři) a jejichž výdělečná schopnost byla následkem vojenské služby za světové války snížena nejméně o 20%, přísluší invalidní důchod podle ustanovení zákona ze dne 20./II. 1920, číslo 142 Sb. z. a n., je-li tento důchod vyšší nežli vojenské požitky zaopatřovací.

§ 102.

Vojenským osobám ze stavu mužstva — poddůstojníky z povolání v to počítaje —, jejichž nárok na vojenské požitky zaopatřovací povstal před světovou válkou, přísluší tyto požitky podle dosud platných předpisů.

Zvýšení těchto požitků provádí se zvláštním zákonem.

§ 103.

Pro osoby ze stavu mužstva, jejichž nárok na vojenské požitky zaopatřovací povstal za světové války, končí nárok na tyto požitky podle dosavadních vojenských předpisů koncem dubna 1920. Od 1. května 1920 počínaje platí pro tyto osoby zákon ze dne 20./II.

1920, čís. 142 Sb. z. a n. Podle zákona toho přísluší nárok na invalidní důchod jen těm válečným poškozcům [§ 1, lit. a), zákona ze dne 8. dubna 1919, číslo 199 Sb. z. a n.], jejichž výdělečná schopnost byla snížena aspoň o 20%.

Výjimku činí osoby, jejichž nárok na invalidní pensi vzešel za světové války, a to podle ustanovení §§ 72, 74 a 111 zákona ze dne 27./XII. 1875, číslo 158 ř. z., pokud se týče §§ 72, 74 a 111 uherského zák. čl. LI:1875, aniž jim patří důchod podle zákona ze dne 20./II. 1920, číslo 142 Sb. z. a n. Pro tyto osoby platí obdobně ustanovení § 102.

Nárok na tyto požitky jest ohlásiti u nejbližšího vojenského úřadu do jednoho roku od vyhlášení tohoto zákona. Nebyl-li nárok v této lhůtě přihlášen, zaniká.

§ 104.

Pozůstalým po gážistech (čekatelích) bývalé rakousko-uherské (rakouské nebo uherské) armády, kteří

- a) zemřeli před státním převratem, nebo
- b) po státním převratu, ale před vypršením lhůty, stanovené pro podání přihlášky — pokud tato byla předepsána — nebo
- c) podali včas přihlášku, ale nesloužili činně v čs. vojsku,
- d) byli přijati do čs. armády jako gážisté (čekatelé) ve výslužbě a nedostáli podmínkám § 100, 1. odstavce,

příslušejí zaopatřovací požitky — mají-li na ně nárok — podle zákonů, jichž se dovolává zákon ze dne 19./III. 1920, číslo 194 Sb. z. a n.

Zvýšení zaopatřovacích požitků těchto osob provádí se zvláštním zákonem.

Ustanovení §§ 44, 45, 47, 48, 57, 59, 60, 65, 91, 93, 2. odstavce, a 94 platí též pro pozůstalé po osobách, uvedených v tomto paragrafu.

§ 105.

Pozůstalým po gážistech (čekatelích), kteří byli přijati do čs. armády, sloužili v ní činně a zemřeli před účinností tohoto zákona, příslušejí zaopatřovací požitky podle tohoto zákona, když gážista (čekatel)

- a) zemřel v činné službě, nebo
- b) měl pro svou osobu nárok na zaopatřovací požitky podle tohoto zákona.

Pensijní základnu tvoří v tomto případě služné, kterého zemřelý v den úmrtí podle zákona ze dne 19./III. 1920, číslo 195 Sb. z. a n., požíval, nebo které by mu bylo v den úmrtí podle téhož zákona příslušelo, k němuž se připočítá 50% místního přídavku, po případě částka 3000 Kč podle ustanovení § 6

Nejsou-li výše zmíněné podmínky splněny, platí pro pozůstalé ustanovení § 104.

§ 106.

Pozůstalým po poddůstojnících z povolání, kteří byli přijati do čs. armády, sloužili v ní činně a zemřeli jako rotmistři (letmistři, loďmistři), náleží zaopatřovací požitky podle tohoto zákona.

Nárok na zaopatřovací požitky pozůstalých po poddůstojnících z povolání, kteří nebyli přijati do činné služby v čs. vojsku jako rotmistři (letmistři, loďmistři) a padli nebo zemřeli za světové války, posuzuje se podle zákona ze dne 20./II. 1920, čís. 142 Sb. z. a n.

§ 107.

Pozůstalým po osobách ze stavu mužstva (poddůstojníky z povolání v to počítaje), které zemřely nebo které nabyly nároku na vojenské zaopatřovací požitky před světovou válkou, příslušejí zaopatřovací požitky podle dosavadních ustanovení.

Zvýšení zaopatřovacích požitků těchto osob provádí se zvláštním zákonem.

§ 108.

Pro pozůstalé po válečných poškozcích ze stavu mužstva končí se nárok na vojenské zaopatřovací požitky podle dosavadních ustanovení koncem dubna 1920. Od 1. května 1920 počínaje platí pro tyto osoby zákon ze dne 20./II. 1920, číslo 142 Sb. z. a n.

Výjimku činí pozůstalí, jejichž nárok na zaopatřovací požitky vzešel za světové války, a to podle ustanovení § 20 zákona ze dne 27./IV. 1887, číslo 41 ř. z., pokud se týče § 20 uherského zák. čl. XX:1887, aniž jim patří důchod podle zákona ze dne 20./II. 1920, číslo 142 Sb. z. a n. Pro tyto osoby platí obdobně ustanovení § 107. Nárok na tyto požitky jest ohlásiti u nejbližšího vojenského úřadu do jednoho roku od vyhlášení tohoto zákona. Nebyl-li nárok v této lhůtě přihlášen, zaniká.

§ 109.

Gážistům (čekatelům), poddůstojníkům z povolání, jakož i pozůstalým po těchto osobách, ženským ošetřovatelkám (úplně osiřelým sirotkům po nich) příslušejí přídavky, příplatky a jiné zvláštní výhody (placení daní, kolkovného atd.) podle ustanovení, platných pro civilní státní zaměstnance ve výslužbě, a to gážistům v hodnostních třídách a čekatelům (pozůstalých po těchto osobách) ve výši stanovené pro úředníky stejných platových stupňů, gážistům mimo hodnostní třídy, poddůstojníkům z povolání (pozůstalým po nich) a ženským ošetřovatelkám (sirotkům) ve výši stanovené pro podúředníky stejných platových stupňů, předkům podle pravidel platných pro vdovy po civilních státních zaměstnancích s touto výhradou:

a) přídavek a výpomoc jednoho z rodičů činí $\frac{1}{3}$ přídavku a výpomocí, vyměřených podle výše vdovského důchodu,

b) úhrn přídaveků a výpomocí, přínáležejících předkům jedné osoby, nesmí převyšovati $\frac{2}{3}$ přídavku a výpomocí vdovské.

§ 110.

Výplata drahotných výpomocí vojenským osobám ze stavu mužstva a jejich pozůstalým, jimž byly podle §§ 102, 103, 107 a 108 upraveny vojenské zaopatřovací požitky, provádí se podle zvláštních zákonitých ustanovení.

§ 111.

Vojenským kapelníkům bývalé rakousko-uherské (rakouské nebo uherské) armády, kteří nebyli přijati do činné služby v čs. armádě, a pozůstalým po těchto osobách může ministr národní obrany v dohodě s ministrem financí přiznati zaopatřovací požitky ve výši požitků, přínáležejících jim z fondu „Pensijního spolku vojenských kapelníků“, jakož i veškeré výhody, uvedené v § 109, na účet vojenské správy, jsou-li nemajetní a nemají-li jiného zaopatření.

§ 112.

Ustanovení §§ 63—65 platí obdobně též pro předky osob, uvedených v §§ 99, 100 (1. odstavec) a 101, které byly přijaty do čs. vojska, sloužily v něm činně a zemřely před účinností tohoto zákona. Do přiznaného důchodu započtou se dary z milosti, povolené místo požitku zaopatřovacího.

Předkům gážistů (čekatelů) a poddůstojníků z povolání bývalé rakousko-uherské (ra-

kouské nebo uherské) armády, kteří zemřeli nebo padli ve světové válce za okolností uvedených v § 3a), může ministr národní obrany v dohodě s ministrem financí ve výjimečných případech, hodných zvláštního zřetí, povolití důchod podle ustanovení §§ 63—65 a výhody uvedené v § 109.

Ustanovení § 89 platí obdobně pro ženskí ošetřovatelky, které byly za světové války zaměstnány ve vojenských léčebných ústavech, a pro úplně osiřelé sirotky po takových ošetřovatelkách.

Ve výjimečných případech, hodných zvláštního zřetí, může ministr národní obrany v dohodě s ministrem financí povolití zaopatřovací požitky osobám, které nepodalý včas předepsané přihlášky.

Osobám, činícím nároky na zaopatřovací požitky podle ustanovení §§ 97, 102, 103, 104, 107, 108, 111 a 112 (1., 2. a 3. odstavce), jest prokázati, že — pokud se týče státní příslušnosti — vyhovují podmínkám, stanoveným v §§ 2 (1. a 3. odstavec) a 5 (1. odstavec) zákona ze dne 19./III. 1920, číslo 194 Sb. z. a n.

§ 113.

Nároky na zaopatřovací požitky bývalých příslušníků německé říše, a to vojenských gážistů, poddůstojníků z povolání a invalidů ze stavu mužstva, jakož i pozůstalých po těchto osobách, kteří mají podle § 3, bod 2., nařízení vlády republiky Československé ze dne 4. května 1920, číslo 321 Sb. z. a n., domovské právo v některé obci území, inkorporovaného čs. republiky zákonem ze dne 30. ledna 1920, číslo 76-Sb. z. a n., budou upraveny zvláštním nařízením.

§ 114.

Zákonu tomuto přiznává se zpětná účinnost dnem 1. ledna 1920.

Tímto dnem počíná se nárok na nové zaopatřovací požitky a zaniká nárok na zaopatřovací požitky, přiznané podle dosavadních zákonů a předpisů pro ty osoby, jimž byly přiznány zaopatřovací požitky podle zákona nového.

Týmž dnem přestává nárok na příspěvek na bytné a povinnost platití příspěvek na fond pro zajišťování bytného, vyjímajíc osoby, které dostávají požitky podle §§ 97 a 98.

Dosavadní zaopatřovací zákony a veškerá ustanovení tyto zákony doplňující pozbývají platnosti dnem 1. ledna 1920, pokud tento zákon jinak nestanoví.

§ 115.

Požívání zaopatřovacích požitků v cizině vyžaduje zvláštního povolení ministerstva národní obrany.

§ 116.

Nebude-li pro náklad vzešlý z provádění tohoto zákona úhrady v řádných státních příjmech, zmocňuje se ministr financí, aby opatřil k tomuto cíli nutné prostředky úvěrovými operacemi.

§ 117.

Provedení tohoto zákona ukládá se ministru národní obrany.

T. G. Masaryk v. r.

Dr. Beneš v. r.

Udržal v. r.

77.

Zákon ze dne 17. února 1922,

kterým se vydávají přechodná ustanovení k zákonu ze dne 8. dubna 1920, čís. 329 Sb. z. a n. (zákonu náhradovému), pokud jde o převzetí a náhradu za jednotlivé parcely nebo části parcel ze zabraného majetku pozemkového.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Přejímá-li a zároveň přiděluje pozemkový úřad jednotlivé parcely nebo části parcel ze zabraného majetku pozemkového, může postupovati podle předpisů tohoto zákona.

§ 2.

(1) Pozemkový úřad předloží okresnímu soudu, v jehož obvodu leží parcela, jež v celku nebo z části má být převzata, dvojmo prozatímní přidělovou listinu, označiv v ní parcelu číslem katastrálním, kulturou zapsanou v katastru daně pozemkové, katastrální obcí, ve které leží, a výměrou, dále jméno a bydliště vlastníka (uživatele) nebo jeho zákonného

zástupce neb plnomocníka, pak jméno a bydliště (sídlo) osoby, již se má parcela přidělit (přídělec).

(2) Jde-li o část parcely, budiž k přidělové listině připojen polohopisný nákres části od parcely oddělované.

(3) V prozatímní přidělové listině určí zároveň pozemkový úřad lhůtu výpovědi osobám na parcele hospodařícím (§ 3).

(4) Není-li pozemkovému úřadu pobyt vlastníka nebo jeho zákonného zástupce znám nebo zdržují-li se dle oznámení pozemkového úřadu učiněného v prozatímní přidělové listině v cizině, zřídí jemu soud k návrhu pozemkového úřadu nebo z moci úřední na vrub vlastníkův opatrovníka (nepřítomného), pokud vlastník neoznámí pozemkovému úřadu nebo soudu plnomocníka majícího stále bydliště v území Československé republiky.

(5) Pozemkový úřad může v jedné prozatímní přidělové listině přidělití najednou více parcel nebo částí parcel i více přídělcům, jde-li o téhož vlastníka zabraného majetku a leží-li parcely v témže soudním okrese.

(6) Okresní soud na základě prozatímní přidělové listiny neprodleně nařídí, a není-li sám knihovním soudem, dožádá příslušný knihovní soud, aby v knize veřejné bylo poznamenáno zamýšlené odepsání parcely z důvodu převzetí a přidělení její podle předpisů tohoto zákona. Proti usnesení povolujícímu poznámku není opravného prostředku.

(7) Současně vyhlásí okresní soud na desce soudní výpověď osobám na parcele hospodařícím a opatří zároveň, aby tato výpověď byla veřejně vyhlášena v obci, kde parcela leží, s udáním dne, kdy vyhlášena byla na desce soudní.

(8) Vyhláška výpovědi musí obsahovati údaje prozatímní přidělové listiny o pozemku a lhůtu výpovědní.

§ 3.

O lhůtě výpovědní platí tyto předpisy:

1. Jde-li o přiděl půdy k účelům stavebním, činí doba výpovědní osobě hospodařící 90 dnů ode dne, kdy vyhlášena byla výpověď na desce soudní.

2. V ostatních případech činí zpravidla lhůta výpovědní šest měsíců počínajíc od téhož dne jako v případě č. 1., může však být zkrácena až na 90 dnů nebo prodloužena až na 1 rok tak, aby končila dnem 30. září toho kterého roku.